

Suomen meriarkeologinen seura

Yhteenveto Meriarkeologisen seuran vuonna 2025 tutkimista vedenalaisista kulttuuriperintökohteista

Skeppsbådarnan itäpuolen hylky (MVID#2583)

© CC BY-NC-SA 4.0 Suomen meriarkeologinen seura ry. (mas@mas.fi) jos ei muuta mainita.

Yhteenveto Meriarkeologisen seuran vuonna 2025 tutkimista vedenalaisista kulttuuriperintökohteista

Kaikilla hylkykohteilla tehdyn tutkimuksen raportointi

Suomen meriarkeologinen seura (MAS.Fi) haki Museovirastolta vuonna 2025 useita tutkimuslupia yhdessä koti- ja ulkomaisten tutkijoiden kanssa, joista raportoidaan erikseen. Ylivoimaisesti suurin osa MAS.Fi:n tutkimustoiminnasta kohdistuu kuitenkin hylkykohteille, joille ei tarvita tutkimuslupaa, koska niillä tapahtuvaa sukellustoimintaa ei ole erikseen rajoitettu suoja-alueilla eikä MAS.Fi sovelle niillä kohteilla kajoavia tutkimusmenetelmiä.

Keräämänsä tutkimustiedon saavutettavuuden ja säilymisen parantamiseksi MAS.Fi on päättänyt erikseen raportoida Museovirastolle suorittamistaan tutkimuksista myös näillä ”lupavapailla” kohteilla, vaikka niidenkin tutkimusaineistot ja -tulokset löytyvät seuran kotisivuilta www.mas.fi, seuran tutkimusaineistoportaalista mas.jej.fi sekä matalaresoluutioisina ja helposti tavoitettavina 3D-malleina Sketchfab.com- palvelusta: sketchfab.com/mas-fi

Meriarkeologisen seuran tutkimusstrategia ja -prosessi

MAS:n tutkimusstrategian keskiössä on kansainvälisesti palkittu ”Itämeren Hylkyjen 3D-ontologia” -tutkimushanke, jonka kunnianhimoisena tavoitteena on kaikkien Suomesta ja Itämeren alueelta tunnettujen historiallisten hylkyjen sijainnin varmistaminen, hylkyalueen 3D-mallintaminen ja alustavan ajoituksen saaminen. Tutkimushankkeen on arvioitu kestävän nykytahdilla noin 70-100 vuotta.

Ontologiahankeen tuottama tieto perustuu tyypillisesti yhdellä kohdevierailulla ja yhdellä tai kahdella tunnin sukelluksella hankittuun informaatioon sekä laboratoriotuloksiin. Kaikki kerätty aineisto talletetaan välittömästi MAS:n tutkimusportaaliin mas.jej.fi koko tiedeyhteisön ja viranomaisten saataville. Seuraavaksi aineistosta tyypillisesti tuotetaan 3D-malli, joka niin ikään tallennetaan mas.jej.fi -portaaliiin ja sen matalaresoluutioversio lisäksi Sketchfab.com -palvelun mas-fi -tilille.

Tämän jälkeen tutkimuskohde linkitetään Museoviraston karttapalveluun, josta on tehty karttaupotus MAS:n sivuille <https://mas.fi/fi/tutkimus> (/Tutkitut hylkyt). Sivulla pidetään myös karttaa ”Haamuhylyistä” eli kohteista, joista ei ole löytynyt hylkyä huhuista huolimatta. Samoin sivulla pidetään karttaa [tutkimusta odottavista hylkyistä](http://tutkimusta.odottavista.hylkyista). Kaikkien [jo tutkittujen hylkyjen](http://jo.tutkittujen.hylkyjen) karttamerkissä on suora linkki Sketchfabissa olevaan 3D-malliin, johon on annotoitu englanniksi tärkeimmät havainnot hylkyistä. Saman mas.fi -

[sivun](#) alaosassa on taulukkomuotoinen listaus hyllyistä nimineen ja Muinaisjäänösrekisterin numeroin sekä Sketchfab-linkein.

Kun dokumentointi etenee niin pitkälle, että hylkykohteelle on saatu perustettua oma tutkimuskotisivu (<https://mas.fi/fi/julkaisut/hylkykohteet-merialue>) niin siitä tulostetaan PDF-versio, joka toimitetaan Museovirastolle ja talletetaan ko. sivun alaosaan muutosten seuraamiseksi. Tutkimuskotisivuille pyritään keräämään kaikki tiedot kohteen tutkimushistoriasta ja siihen liittyvistä aineistoista. Tutkimuskotisivut ovat pääosin suomenkielisiä.

MAS:n tilaamien ajoitustulosten kokoelma-Excel löytyy niin ikään tutkimusportaalista: https://mas-download.iej.fi/kohteet/0000_C14_AMS-ajoitukset/ käyttäjätunnus ja salasana ovat ”hylky”.

Lisäksi MAS julkaisee erilaisia yhteenvetoraportteja vuosittain tutkituista hyllyistä, niistä nostetuista esineistä tai niissä tehdyistä kaivauksista. Hyvän yleiskuvan MAS:n toiminnasta saa [vuosikertomuksesta](#).

Östra Långön hylky Inkoon saaristossa, joka vielä tätä kirjoitettaessa puuttuu muinaisjäänrekisteristä

Ei kajoavasti tutkitut hylkyt (linkki 3D-malliin hylky ja 3D-malli -sanoista ja linkki Kyppi.fi -sivulle MVID-numerosta)

#	Hylkykohde ja linkit	Suoritteet/kommentit
1	Antonian hylky , MVID# 1341	Tunnettu historiallisista lähteistä (uponnut 1898), osittainen 3D-malli . HUOM: Kypissä väärä ajoitus (1900-luku)
2	Bergstadsbrotten hylky , MVID# 1000084135	Vuolynäyte C14 1700-luvun lopulle, tammea, aluksen mesaa nimastonkengästä löytynyt ½ schillingin englantilainen kolikko vuodelta 1816. 3D-malli . Identifikaatiokandidaatti on.
3	Baggön länsipuolen Björkholmen	tarkistussukellus, sonaranomalia, mutta ei hylkyä
4	Engelskobben-1 hylky , MVID# 1209	Vuolunäyte C14 1600-1700 luvun vaihde, havupuuta, pahoin hajonnut vain osa näkyvissä, 3D-malli
5	Engelsmansbrotten 1, MVID# 2477	Etsintäsukelluksia: hyllyn pääosa löytyi noin 40m kypin koordinaateista lounaaseen päin 27 metrin syvyydestä. Videokuvamateriaalin selvitys työnalla
6	Engelsmansbrotten 2, MVID# 1000022184	Etsintäsukelluksia: hyllyn osia kuten kaari, jossa oli kuparinauloja ja kuparinen torven tai venttiilin näköinen esine
7	Engelsmansbrotten 3 hylky , MVID# 1000027949	Etsintäsukelluksia: kyljen kappale 3D-malli , toinen pala 20m päässä noin 30m syvyydessä.
8	Esselholm ⁱⁿ hylky , MVID# 1439	Tarkastussukellus, jonkin verran videokuvaa, 3D-malli tehty aiemmin
9	Fageröfjärdenin hylky , MVID# 1000095156	Vuolunäyte C14 1800-luvun alkupuoli, havupuuta, hyllyssä kimpiastioita, 3D-malli
10	Grevensgrynnan eli "Finlandia", MVID# 1024	Vuolunäyte C14 1700-luvun puoliväliin, havupuuta, hajonnut laajalle alueelle eli kuvaa on, mutta 3D-malli jää osamalliksi.
11	Gråskärenin lounaispuolen hylky, MVID# 1649	Vuolunäyte C14 1800-luvun puoliväliin, tammea, 3D-malli
12	Gåsörenin kaakkoisempi, MVID#1164 alakohde 28094	Vuolunäyte C14 1700-luvun puoliväliin, tammea, "kylkiosa", Videota on, mutta tuskin 3D-mallintuu, koska surkea näkyvyys
13	Gåsörenin luoteisempi, MVID# 1164	Vuolunäyte C14 1700-luvun puoliväliin, tammea, "peräosa", videota on, tuskin mallintuu samoista syistä (näkyvyys)
14	Halsskärin hylky, MVID# 1050	Vuolunäyte C14 1700-luvun alkupuoli, havupuuta, 3D-malli työnalla, vain irtonaisia havupuisia hyllyn osia, Kypin merkintä 100-150 m liian pohjoisessa, todellisuudessa Halsskärin pohjoisrannan tuntumassa.
15	Halsskärin itäpuolen hylky, MVID# ???	Vuolunäyte C14 1700-luvun jälkipuoli, tammisia laivanosia, videoita/kuvia , tuskin mallintuu
16	Hamnholmenin Räfsön hylky , MVID# 1250	East Carolina Universityn tutkimuskohteena 2025. 3D-malli . Ajoitusnäyte ja -tulos ehkä vuoden 2026 tutkimuksissa?

17	Hättornas Grundetin hylky , MVID# 1449	Vuolunäyte C14 1600-luvun loppu, tammea, kylkiosa, pohja-osa matalla karikossa, Metsävuoren kirjoissa tarina hylkyryöstöstä ja Markulla lattian mittaus, kylkiosan 3D-malli .
18	Högholmenin laituriar- kut , MVID# 40010030	Dendronäytteet 1200-luvulle, 3D-malli HUOM: 2024 dendronäytteet on ylimmästä kerroksesta (alla vanhempi?)
19	Höggkopplan-2 hylky , MVID# 1000034186	Vuolunäyte C14 1800-luvun alkuun. 3D-malli .
20	Juktenskobbenin hylky , MVID# 2302	3D-malli , aiemmin ajoitettu 1700-luvulle
21	Jussarö-1 hylky , MVID# 1441	Vuolunäyte C14 1500-1600-lukujen taitteeseen. Videointia mahdollista muutosmallia varten. 3D-malli tehty aiemmin.
22	Jussarö-2 hylky , MVID# 1440	Aiemmin ajoitettu 1700-luvulle, löydötön koekaivaus, peräpumpun vieressä ”ostereita”. 3D-malli kaivausalueesta .
23	Jussarö-6 hylky , MVID# 2667	Aiempi C14 1400-luvulle, löydötön koekaivaus ilmeisesti aiemmin kaivetulle alueelle, koska löytyi muovimarkeri. 3D-malli kaivausalueesta .
24	Jussarö-7 hylky , MVID# 1000054020	Aiemmin ajoitettu 1300-400-luvulle, tarkastettiin, ei muutoksia ja merkittiin 2 sondilla.
25	Jussarö - itäinen lahti, hylky MVID# 1443	Vuolunäyte C14 1700-luvun puoliväliin, havupuuta, todella pahasti hajonnut ja seassa ehkä puutavaralastia, 3D-malli
26	Katsholmenin hylky , MVID# 1000024142	Vuolunäyte C14 1800-luvun alkuun, havupuuta, 3D-malli
27	Kitö-1 hylky , MVID# 1000038788	Vuolunäyte C14 1700-luvun puoliväliin, havupuuta, hautautunut syvälle mutaan, pari metriä keulaa näkyä. 3D-malli
28	Kläppuddenin hylky , MVID# 1398	Vuolunäyte C14 1800-luvun alkupuolelle, havupuuta, 3D-malli
29	Kofladanin hylky , MVID# 1160	Ankkuripeli ja pitkä -ketju viittaa 1800-luvun lopulle tai 1900-luvun alkuun. Osittainen 3D-malli . Hylky on levinnyt hyvin laajalle alueelle ja on selvästi ollut propsilastissa
30	Korsholmenin hylky , MVID# 1025	Vuolunäyte C14 1800-luvun alkupuolelle, tammea, 3D-malli , Mastonkegässä venäläinen kopeekka vuodelta 1798. Raha toimitettu Kokoelmakeskukseen 04/2026.
31	Korvören pohjoispuolen hylky , MVID# 1161	Vuolunäyte, C14 1800-luvun alkupuolelle, havupuuta, 3D-malli työnalla.
32	Kyrkvikenin hylky , MVID# 1000095129	Vuolunäyte C14 1800-luvun puoliväli, havupuuta, 3D-malli
33	Kägravikenin hylky , MVID# 1000037442	Vuolunäyte C14 1700-luvun puoliväli, tammea, 3D-malli työnalla
34	Lean hylky , MVID# 1033	Ankkuripeli viittaa 1700-1800-lukujen taitteeseen. Tammea, osamalli perästä.

35	Linlandetin hylky , MVID# 1245	Vuolunäyte C14 1600-1700-lukujen taitteeseen, havupuuta, 3D-malli
36	Lybeckshällarnan hylky , MVID# 1214	Vuolunäyte C14 1700-luvun puoliväliin, tammea, 3D-malli
37	Långholmenin hylky, Hy-lyt.net	Ei havaintoa hylystä, huhu tai sama kuin Äggskär Söderholmen, MVID# 1000029167
38	Mattholmenin hylky , MVID# 1475	Vuolunäyte C14 1500-1600-lukujen vaihde, tammea, matalassa eli enimmäkseen hautautunut, 3D-malli .
39	Nordstjernan hylky , MVID# 1650	Videointia jakettiin, georeferointi UVIS avulla, 3D-malli .
40	Notholmenin hylky , MVID# 1000042991	Videointia mahdollista muutosmallia varten. 3D-malli ja ajoitus (1700l-puoliväli) on tehty jo aiemmin.
41	Pampskatan 1 hylky , MVID# 1225	East Carolina Universityn tutkimuskohteena 2025. 3D-malli . Ajoitusnäyte ja -tulos ehkä vuoden 2026 tutkimuksissa?
42	Pippurn-1 hylky , MVID# 1202	Vuolunäyte C14 1800-luvun alkupuolelle, havupuuta, 3D-malli , Huom. lahdella on myös toinen hylky (Pippurn-2)
43	Remmaruddenin lavettitykki , MVID# 1191	East Carolina Universityn tutkimuskohteena 2025. 3D-malli . Tarkastus, mittauksia ja kuvantamista.
44	Rönnskärshällarnan hylky, MVID# 1163	Vuolunäyte(?), ei ehkä 3D-mallinnu, mutta videota on. Havaintojen mukaan vaikutti enemmän laiturilta kuin hyllyltä.
45	Sandön 1 hylky, MVID# 1028	Tammea, mastonkengässä Tanskalainen kolikko vuodelta 1940, 3D-mallin teko haastavaa, mutta kuvattu on.
46	Sandön 2 hylky , MVID# 1000031425	Vuolunäyte C14 1800-luvun alkuun, havupuuta, 3D-malli
47	Segelskär 2 hylky? MVID# 1477	Ei löytynyt Kypin koordinaateista – tarkistettava H2O:lta
48	Segelskär 5, MVID# 1478 ja 6 MVID#poistettu	Aiemmin Segelskär 6:ksi merkitty lasikuituveneeseen hylky on Segelskär 5 koordinaateissa. Salmessa ei muita hylkyjä.
49	Skeppsbådarnan itäpuolen hylky , MVID# 2583	Vuolunäyte C14 1700-luvun alkupuoli-puoliväli, tammea, 3D-malli .
50	Skeppsbådarnan pohjoispuolen hylky MVID# 1590	Eri osien georeferointi UVIS avulla ja etsintäsukellus sekä 3D-malli .
51	Skyffelskärin hylky , MVID# 1462	Aiempi C14 1400-1500-lukujen vaihde, tammea, muutoskuvausta, toiminta jouduttiin keskeyttämään. 3D-malli .
52	Skämmö-1 hylky , MVID# 1428	Vuolunäyte C14 1800-luvun puoliväli, havupuuta, 3D-malli
53	Stora Bockholmin hylky , MVID# 1000059104	Vuolunäyte C14 1800-luvun alkupuolelle, havupuuta, 3D-malli
54	Stora Byttholmenin hylky , MVID# 1026	Vuolunäyte – tulee 2026 erässä , limisaumainen, havupuuta, kyljenpala ja sikoköli, 3D-malli .

55	Svarthällens hylky , MVID# 1222	Useamman osan 3D-mallinnus ja paikannus (vielä 2 osaa puuttuu eli kesken)
56	Tiiskerin hylky 2, MVID# 1149	Vuolunäyte irto-osasta, C14 1800-luvun alkuun, tammea, hylky ei löytynyt, Kypin paikka 50-100m. pielessä
57	Tiiskerin hylky 3, MVID# 1151	Hybridirakenteinen (puuta ja metallia), korroosion perusteella yli 100 vuotta sitten uponnut
58	Trutgrundenin hylky , MVID# 1425	Vuolunäyte C14 1900-luvun alku, havupuuta, 3D-malli
59	Tunnholmenin hylky, MVID# 1000024277	Vuolunäyte C14 1700-luvun alkupuoli/puoliväli, ei mallinnu mutta videota on
60	Träskön Tynnyrihylky , MVID# 1185	Hylkypuiston tarkastussukellus. Havaittiin ankkurointivaurio keulassa ja raportoitiin viranomaisille, 3D-malli .
61	Träskön Limisaumahylky MVID# 1000039839	Hylkypuiston tarkastussukellus. Havaittiin ankkurointivaurio ja raportoitiin viranomaisille, 3D-malli .
62	Uggelskär (59°53.340' N / 23°39.110' E) MVID# (ei tunnusta)	videokuvausta orthokuvaa varten, mutta vaatii vielä lisää kuvaamista. hylyt.net , pitäisi merkata Kyppiin muuksi kohteeksi tai 100v vanha muinaisjäänne [Markun löytämä lehtijuttu]
63	Vikstrandsviken-1 hylky , MVID# 1000094881	Vuolunäyte C14 1800-luvun puoliväliin, havupuuta, 3D-malli
64	Äggskär Söderholmen, MVID# 1000029167	Ei mallinnu mutta videota on, ei vaikuta aluksen hyllyltä, vaan todennäköisimmin laiturin jäänteet
65	Äggskärin hylky, MVID# 1000055659	Vuolunäyte C14 1700-luvun alkupuoli/puoliväli, 3D-malli työnalla
66	Östra Långön hylky , MVID# (ei tunnusta)	Puinen moottorivene 1920-luvulta. Laivahistoriallinen yhdistys on tunnistanut sen A8:ksi. Vene vaikuttaa vahvasti olevan ns. 65-jalan A-vene, joita Andre & Rosenqvist 1910-luvulla Venäjälle. Yöllä 27-28.8.1921 A8:n hinausköysi irtosi kovassa myrskyssä Trutgrundin luona ja vene upposi.

Kaikkia taulukossa mainittuja vedenalaisia kulttuuriperintökohteita voidaan pitää yli 100-vuotta siten uponneina kiinteinä muinaisjäänteinä paitsi rivillä 45 mainittua Sandö-1 hylkyä, jonka mastonkengästä löytyi tanskalainen kolikko vuodelta 1940. Toisaalta harvinaisena moottorittomana purjealuksena tuolta ajalta se pitäisi suojella kiinteän muinaisjäännöksen statuksella myös. Kysymykset ja lisätiedot allekirjoittaneelta.

Espoo 13. 4. 2026, Suomen meriarkeologisen seuran puolesta,

Markku Luoto, puheenjohtaja@mas.fi, +358 40 844 9511

www.mas.fi | mas@mas.fi | [Signal-ryhmä](#)
www.facebook.com/meriarkeologia

